

ความล้มเหลวของเรื่อง

ก่อนที่จะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ นั้น ปรากฏว่า ได้มีการปกครองโดยคณะปฏิวัติต่อเนื่องกันถึง ๑๑ ปี จากการนำปฏิวัติของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งทำให้การพัฒนาองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติต้องหยุดชะงักลงอีกครั้งหนึ่ง บรรยากาศทางการเมืองแบบเผด็จการที่ปกคลุมการเมืองไทยอยู่ในขณะนั้น ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้ เพราะการปิดกั้นเสรีภาพทางการเมือง ผลที่เกิดขึ้นในระยะยาวก็คือ ความเพิกเฉยของประชาชนต่อระบอบการปกครองที่เป็นอยู่ และทำให้กลุ่มผู้ปกครองใช้อำนาจที่มีอยู่จนเคยชิน ภายหลังจากการอสัญกรรมของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ จอมพลถนอม กิตติขจร ซึ่งเป็นรองนายกรัฐมนตรีก็ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีสืบแทนต่อมา จากบุคคลิกภาพของ จอมพลถนอม เองซึ่งอ่อนโยนและประกอบด้วยความกตัญญูทางการเมืองที่มีความรุนแรงมากขึ้นจากบุคคลหลายฝ่ายที่ต้องการเข้ามามีบทบาทในทางการเมืองมากขึ้น จึงมีผลให้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ประกาศการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทั่วไป ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ให้สิทธิและอำนาจแก่วุฒิสภา ซึ่งแต่งตั้งโดยฝ่ายบริหารเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อเป็นฐานสนับสนุนฝ่ายบริหารในรัฐสภา แต่ปรากฏว่าความยุ่งยากและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในรัฐสภานั้น เป็นผลมาจากความขัดแย้งกันเองของสมาชิกพรรคสหประชาไทย ซึ่งเป็นพรรครัฐบาล มิได้เป็นผลจากพรรคฝ่ายค้านแต่อย่างใด ซึ่งในที่สุดฝ่ายบริหารก็หาทางออกโดยการทำรัฐประหารอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อล้มล้างสถาบันรัฐสภา แล้วจัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นทำหน้าที่แทน เป็นการปิดกั้นเสรีภาพในการคิด ในการเขียน ในการพูด และในการพิมพ์ของประชาชน อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดความกตัญญูอย่างมาก โดยเฉพาะในหมู่ปัญญาชน และปัญหาต่างๆ ในการบริหารราชการ อันสร้างความไม่พึงพอใจขึ้นในหมู่ประชาชน โดยเฉพาะปัญหาการคอร์รัปชันซึ่งมีอย่างมากมาย ความกตัญญูด้านต่างๆ เหล่านี้ นำไปสู่เหตุการณ์วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งมีผลให้ผู้นำประเทศ คือจอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพันเอกณรงค์ กิตติขจร ต้องออกนอกประเทศ บรรยากาศทางการเมืองอับอวลด้วยประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗

จึงมีความ เป็นประชาธิปไตยมากกว่าทุกฉบับที่ผ่านมา ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในรัฐสภาก็ได้รับการแก้ไข ตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย เช่น การยุบสภาในสมัย ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ในที่สุด สถาบันรัฐสภาแห่งนี้ก็ไม่สามารถจะมีชีวิตยืนยาวต่อไปได้อีก เมื่อมีการสร้าง สถานการณ์ทางการเมืองต่างๆ อันนำไปสู่การรัฐประหาร โดยคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรัฐสภาทั้งสองสมัย ซึ่งมีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งและแต่งตั้ง ว่ารัฐสภาสมัย พ.ศ. ๒๕๑๒ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ซึ่ง บรรยายากาศทางการเมืองถูกรอบงำโดยฝ่ายบริหาร กับรัฐสภาสมัย พ.ศ. ๒๕๑๔ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ ซึ่งบรรยายากาศทางการเมืองเป็นประชาธิปไตยนี้ สมาชิกรัฐสภาทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จะมีอำนาจหน้าที่และบทบาทคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันอย่างไร เปลี่ยนแปลงหรือมีแนวโน้มไปในลักษณะสำคัญอย่างไร และเพื่อศึกษาถึงบทบาทของ พรรคการเมืองภายในรัฐสภาทั้งสองสมัย ว่ามีส่วนในการกำหนดการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภา เพียงใด

สมมติฐาน

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๔ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ มีบทบาทในฐานะตัวแทนของปวงชน ในลักษณะที่ก้าวหน้ากว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๒
๒. สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๔ มีบทบาททางการเมืองน้อยกว่าสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๑ เพราะข้อจำกัดภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๗
๓. บรรยายากาศทางการเมืองมีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางการเมืองของสมาชิกสภา
๔. บทบาทของสมาชิกสภาขึ้นอยู่กับบทบาทและผลประโยชน์ของพรรคการเมืองต่างๆ ภายในรัฐสภา

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาออกเป็นบทๆ ดังนี้

- บทนำ กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาเรื่องนี้ รวมทั้งวัตถุประสงค์ สมมติฐานและขั้นตอนในการศึกษา รวมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้
- บทที่ ๑ กล่าวถึงความแตกต่างในโครงสร้างรัฐสภา ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๗
- บทที่ ๒ การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทในการ เสนอร่างพระราชบัญญัติ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๒ กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๔ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๕
- บทที่ ๓ การศึกษาเปรียบเทียบ บทบาทในการ เสนอกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๒ กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๔ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๕
- บทที่ ๔ การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการธิการสามัญ ในรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒ กับรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔ และรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๕
- บทที่ ๕ การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๔ และ พ.ศ. ๒๕๑๕ กับ พ.ศ. ๒๕๑๕ และ พ.ศ. ๒๕๒๐
- บทที่ ๖ การศึกษาเปรียบเทียบ บทบาทของสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๑ กับสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๔ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและการตั้งกระทู้ถาม
- บทที่ ๗ บทสรุป

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ จากหลักฐานเอกสารต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ เช่น รายงานการประชุมสภา บทความในหนังสือ หนังสือพิมพ์และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้โดยเน้นการศึกษาระยะที่เนื้อหา โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ระบบ และการศึกษาในแนวกฎหมาย โดยจะรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาเปรียบเทียบในเชิงปริมาณ

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

การศึกษาเปรียบเทียบจะทำให้มองเห็นภาพได้ชัดเจนว่า รัฐสภาสมัยใดจะมีบทบาทในการเป็นตัวนำการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่ากัน

ทำให้เข้าใจบทบาทของรัฐสภาไทยในฐานะที่เป็นสถาบันทางการเมือง ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาทางการเมือง

เพื่ออาศัยผลของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น เป็นพื้นฐานในการศึกษาเชิงเปรียบเทียบกับรัฐสภาชุดอื่นๆ ต่อไป